

Bestuurs- en financieel verslag 2023.

Het bestuur van de heemkundekring bestaat volledig uit vrijwilligers. De bestuursleden zijn onbezoldigd en worden door de leden tijdens de ALV voor een periode van drie jaar benoemd.

De samenstelling van het bestuur is per 01-01-2023

Mathé Koenen	voorzitter
Ellie Oerlemans	secretaris
Ton Okkerman	penningmeester
Ranko Hamelinck	lid
Piet van der Pluijm	lid

Financiële besturing.

De cijfers van 2023 laten een negatief resultaat zien van € 443,49 (in 2022 was dit € 1.789 positief) Begroot was een positief resultaat van € 3.931,89. Het verschil zit in de begrote subsidie van de gemeente die in werkelijkheid voor een deel naar geormerkte projectgebonden reserves gaan omdat besteding in het boekjaar nog niet heeft plaatsgevonden. Ook de opbrengsten en uitgaven van het dialectboekje gaan naar de reserves.

We zien dat de werkelijke verenigingskosten (onze core business) nog maar net gedekt worden door de contributie opbrengsten. (€ 133 positief)

Op de balans zien we een saldo afname van onze banktegoeden van ongeveer € 8.500. We hebben de 2^e termijn van onze sponsoren voor het mozaïek van Marius de Leeuw ontvangen, maar er wordt hard aan gewerkt; alleen de staalconstructie kostte al ruim € 20.000.

Op 8 februari heeft de kascontrole plaatsgevonden, waarbij decharge is verleend door de kascontrolecommissie, bestaande uit Michele Burgers en Rob Driessen, aan het bestuur.

De begroting laat een negatief resultaat zien van € 433,46. Het bestuur is dan ook voornemens om de contributie te verhogen met € 1,50 naar € 22,00, gezinslid met € 0,50 naar € 8,00 en bijdrage in de portokosten met € 0,50 naar € 9,00.

De subsidie voor 2024 ad € 3.885 is reeds toegekend en in de begroting opgenomen.

Evenementen / Activiteiten 2023:

12 januari:	Lezing door Rob Hopstaken over de Tempeliers in Brabant.
8 februari:	Ineke Stroucken geeft een lezing met als onderwerp: Culinair Erfgoed, geschiedenis eet- en drinkgewoonten.
6 maart:	Algemene ledenvergadering. Om 21.00 uur begint een presentatie over de werkgroep dialect gevolgd door de uitreiking van het dialectboekje 'Schrèève óover praote, praote óover schrèève' van de werkgroep.
5 april:	Lezing: een molenaar waait met de wind mee door Hans van den Broek.
8 mei	Lezing: Arnoud-Jan Bijsterveld: Middeleeuwen vanuit historische bronnen.
14 juni:	De werelden van Bosch door Jan van Oudheusden.
18 juli:	Klaasje Douma geeft lezing over de adel in Noord-Brabant.
6/10september.:	Open Monumentendag: Het landelijke thema voor dit jaar is 'Levend Erfgoed, als monumenten konden praten'. In de Oude Kerk vertellen verschillende figuren boeiende, spannende, historische verhalen rondom de Oude Kerk aan de bezoekers tijdens avondopenstellingen. De bezoekers lopen in groepjes van 4/5 personen een route in en

- om de kerk. Op verschillende plekken staan vertellers die over die bewuste plaats een anekdote vertellen.
- 8 september: Feestelijke afronding restauratie Lourdesgrot zusters Franciscanessen:
Wat in 2019 begon met een voorzichtig initiatief om de overwoekerde Lourdesgrot van de zusters Franciscanessen aan de vergetelheid te onttrekken is uitgegroeid tot een succesvolle redding. Trots wil heemkundekring De Heerlyckheit Dongen het resultaat aan de Dongense bevolking tonen zodat deze verstilde oase van rust door velen opnieuw kan worden ontdekt.
Bovendien blijkt het één van Nederlands oudste Lourdesgrotten te zijn! Na uitvoerig historisch onderzoek is komen vast te staan dat de grot al voor 1878 is gebouwd. Vier jaar is er door een groep van vijftien vrijwilligers gewerkt. Daarbij is ook de mozaïekvloer van zwarte en witte kiezels geheel gereconstrueerd. Van de oorspronkelijke vloer restte niet meer dan een tiende deel. Het geoefend oog zal deze oorspronkelijke stukjes mozaïek nog wel kunnen herkennen!
- 18 oktober: Paul Spapens over Kapellekes en volksgeloof in Brabant.
- 20 november: Ranko Hamelinck en Jos Baijens: Een raadselachtig kinderschoentje in een Dongense waterput.
Amateurarcheologen van heemkundekring De Heerlyckheit Dongen graven in 2016 een plaggenput op aan de Breedstraat. Dit onderzoek roept aanvankelijk vooral vragen op. Vragen die ons terugvoeren naar het eind van de achttiende eeuw en de bewoners van een eenvoudig boerderijtje. Antwoorden die er uiteindelijk wel komen dankzij experimenteel archeologisch onderzoek uitgevoerd door orthopedisch schoenmaker Jos Baijens. Ranko Hamelinck en Jos Baijens gaan vanavond uitvoerig in op het onderzoek en de resultaten. En passant leren we ook een heleboel over het schoenmakersambacht dat hier in Dongen kon uitgroeien tot een industrie.
- 25 november: Feestelijke afronding van de restauratie van de torenspits van de voormalige St. Josephkerk.
Tussen 2020 en 2023 is er hard gewerkt aan de restauratie van de torenspits van de voormalige St Josephkerk. Bij de restauratie waren vrijwilligers van de heemkundekring en diverse bedrijven betrokken. In het verlengde daarvan stonden we stil bij de voltooiing van het hekwerk van park Vredeoord. Geïnteresseerden hadden gelegenheid een bezoek brengen aan het hekwerk, de torenspits en aan de nieuwe locatie van de mozaïeken van het Cambreurcollege met toelichting van vrijwilligers en betrokken bedrijven.
- 12 december: Theo Malschaert geeft een lezing over Dom Hans van der Laan en de Dongense Pauluskerk op locatie.

Berichten uit de werkgroepen:

Beeldmateriaal:

- De werkgroepleden hebben een cursus gevolgd over het collectieregistratiesysteem Memorix Maior. Hierin wordt onze data op een professionele en uniforme wijze digitaal beheert en ontsloten. Met dit systeem kunnen objecten, beeldmateriaal, audio- en videomateriaal, publicaties en bidprentjes eenvoudig worden geregistreerd. Er zijn wat oefenbijeenkomsten geweest om de werkwijze om gegevens invoeren af te spreken. Arbeidsintensief is het overbrengen van onze data naar Memorix Maior omdat er ook ontduubeld en naar de kwaliteit gekeken wordt.

Dialect- Donges PlatVorm:

- Na de algemene ledenvergadering van 6 maart gaven de leden van de werkgroep dialect een presentatie over dialect. Aansluitende startte de verkoop van het Dongens woordenboekje: 'Schrèève óover praote en Praote óover schrèève'. De verkoop verliep spoedig, van de oplage van 750 stuks zijn nog maar enkele exemplaren verkrijgbaar.

Geschiedenisboek Dongen:

- De uitgifte van een compleet overzicht van de geschiedenis van Dongen is een langdurig project, maar het vordert gestaag. Een vijftal auteurs hebben ieder een eigen tijdvak. Een aantal hoofdstukken zijn geschreven en geredigeerd. Veel aandacht afgelopen jaar voor de vormgeving en de beeldredactie.

Broederpad:

- Ook dit jaar weer een flink aantal mensen gegidst over het broederpad. Naast de vooraf geplande en gecommuniceerde dagen vragen ook groepen regelmatig een rondleiding aan. In samenspraak met de gemeente wordt gekeken naar de vervanging van de huidige borden,

Publiciteit:

- Tijdens het programma 'Tot Slot' van Marc Slot op Radio Langstraat geven de bestuursleden regelmatig een interview met als onderwerp heemkunde in Dongen.
- Regelmatig worden nieuwsflitsen verstuurd naar alle belangstellenden. Via facebook en Instagram geven we steeds een up date van allerlei ontwikkelingen op heemkundig gebied en over onze activiteiten.

Participatie:

- Heemkundekring geeft gevraagd en ongevraagd advies over actuele kwesties die spelen in de gemeente Dongen en betrekking hebben op het erfgoed. Zoals: Gebiedsvisie Glorieux, Behoud Laurentiuskerkgebouw, Stichting Parkplezier, briefing politieke partijen, Leefomgeving gemeente Dongen.

De Wazerweijen.

- In 2023 verschenen drie Wazerweijens met een reguliere inhoud en als laatste deel 3 van de serie 100 jaar koepelkerk. Dit laatste nummer was weer een glossy-uitgave over de kunstschaten die zich in de Laurentiuskerk bevinden en de kunstenaars die deze hebben aangebracht en vervaardigd. Het maartnummer werden onderwerpen aangehaald over de Oude Kerk, Bart van Dongen en Viabundus. Reeds in 1666 komt Dongen voor op een wandkaart van het hertogdom Brabant. In het juninummer stonden Louis Sicking en de Vincentiusvereniging centraal en het septembernummer gaf in beelden weer dat er wonderen gebeuren in Dongen als je er met je rug naar toe staat. Verder was er in dit septembernummer aandacht voor de Open Monumentendag, eigenlijk twee Open Monumenten-avonden, en Herman Verheijen; een burgemeester in oorlogstijd.

Werkgroep De Blikvangers.

- afronding restauratie Lourdesgrot zusters Franciscanessen met kiezelmozaïek.
- Tevens formele oplevering afronding restauratie loodbekleding St Josephspits.
- Tevens formele oplevering productie staalconstructie mozaïek Marius de Leeuw en restauratie van uitgenomen mozaïektegels. Verlijmen, schoonmaken en aanhelen met natuursteen op oude verankeringspunten.
- hand- en spandiensten o.a. opslagruimte heemkundekring

Vooruitblik 2024:

- Realisatie van het ontwerp voor de mozaïeken van Marius de Leeuw voor het Cambreurcollege.
- Afgelopen jaar hebben we de beschikking gekregen over een opslagruimte voor onze archieven, dit jaar willen we deze verder inruimen en op deze manier een goed overzicht creëren van alle waardevolle spullen.